

PM

Avdelning
Analysavdelningen

Handläggare
Fredrik Svensson
+46 8 563 086 04
fredrik.svensson@uka.se

Genomströmningen i högskolan under coronapandemin – studenternas prestationsgrad

Regeringen gav 2020 UKÄ uppdraget att följa upp konsekvenserna för högskolans verksamhet av beslut och insatser som vidtagits med anledning av det nya coronaviruset och denna analys är en del av detta uppdrag.

Den 15 mars 2020 utfärdade Folkhälsomyndigheten rekommendationer om att undervisning på högskolenivå skulle genomföras på distans till följd av den nya pandemin orsakad av viruset Covid-19. Samtliga högskolor och universitet hörsammade Folkhälsomyndighetens råd.

Omställningen till distansundervisning har för de flesta högskoleutbildningar inneburit stora utmaningar. Det har förstås ställt stora krav både på lärare och studenter. Exempelvis har lärare behövt planera om sin undervisning och studenterna har behövt anpassa sin hemmiljö så att den fungerar för studier på distans.

En konsekvens av coronapandemin är att fler har påbörjat högskolestudier. Det är ett återkommande mönster under perioder av ekonomisk nedgång och mer osäker arbetsmarknad. Under coronapandemin har regeringen också satsat på omfattande utbyggnader av högskolan, vilket har lett till utökade utbildningsplatser på många utbildningar.

Omställningen till digital undervisning och en kraftig utbyggnad av högskolan skulle kunna påverka i vilken grad studenterna genomför sin utbildning. I den här studien undersöker vi genomströmningen genom att titta på studenternas prestationsgrad.

Syftet med denna PM är att undersöka om studenternas prestationsgrad påverkats av alla de förändringar som coronapandemin inneburit för studier på högskolan.

Direkt prestationsgrad – snabbstatistik

Prestationsgrad är ett mått som visar hur många högskolepoäng studenter tar av de antal högskolepoäng de är registrerade för under en termin. Prestationsgraden anges i procent. Vanligtvis följs avklarade poäng för varje kursregistrering upp under registreringsperioden och de tre efterföljande terminerna, vilket betyder att uppföljningstiden för prestationsgrad totalt är fyra

terminer. Om en student tar alla sina registrerade poäng under uppföljningstiden är prestationsgraden 100 procent.

För att studera pandemins effekter på prestationsgraden med så aktuella uppgifter som möjligt har vi tagit fram ett särskilt anpassat mått på prestationsgrad. För att undvika sammanblandning med det ordinarie prestationsgradsmåttet kallar vi detta mått *direkt prestationsgrad*. Detta mått är identiskt med ovanstående förutom att vi tagit bort de tre efterföljande terminerna i uppföljningstiden. Kurspoängen ska alltså avklaras under den termin då studenten först registrerade sig på kursen. Detta gör att vi i högre grad kan uttala oss om mer aktuella skeenden, men måttet har naturligtvis nackdelen att det kan ligga ganska långt ifrån den andel poäng studenterna slutligen tar.

I det första avsnittet undersöks hur den direkta prestationsgraden förändrats från vårterminen 2019 till vårterminen 2020 för samtliga studenter¹ i högskolan och hur den direkta prestationsgraden på större program och lärosäten påverkats. I det andra avsnittet undersöks om olika grupper (social bakgrund, nationell bakgrund och ålder) av studenter har påverkats olika av pandemin när det gäller direkt prestationsgrad.

Hur har pandemin påverkat studenternas direkta prestationsgrad på olika utbildningar och högskolor?

I tabell 1 redovisas den direkta prestationsgraden under den första ”coronaterminen”, vårterminen 2020, jämfört med den föregående vårterminen (2019). På totalen har den direkta prestationsgraden minskat med en procentenhet till 71,3 procent. Som bakgrund kan nämnas att det ordinarie måttet på prestationsgrad har visat en svagt uppåtgående trend åren som föregick 2019. Den eventuella effekten av coronapandemin, och alla åtgärder som vidtogs för att bekämpa spridningen, har alltså varit liten men skulle möjligen kunna innebära ett litet trendbrott. Mer uppgifter behövs dock för att kunna fastslå detta.

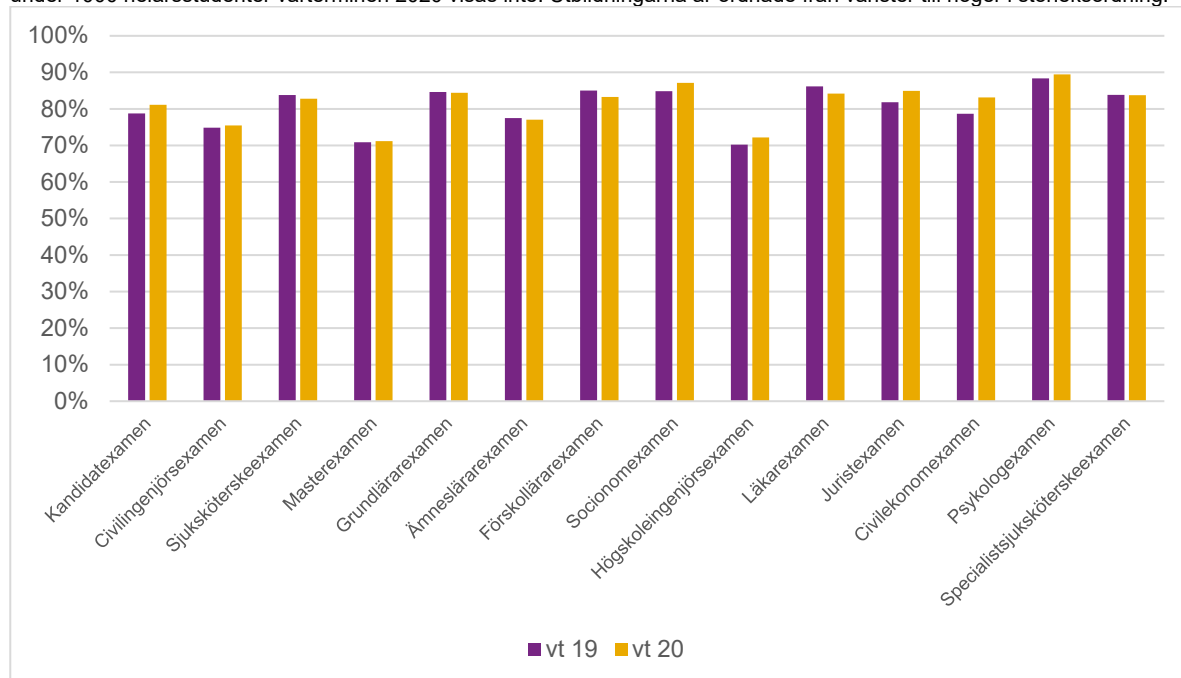
Tabell 1. Den direkta prestationsgraden uppdelat på kön de två senaste vårterminerna.

	Vt-2019	Vt-2020
Män	68,0%	67,3%
Kvinnor	75,1%	73,8%
Totalt	72,3%	71,3%

Om vi tittar på hur den direkta prestationsgraden på olika större programutbildningar så ser vi motsvarande små skillnader mellan vårterminen 2019 och vårterminen 2020. Skillnaderna går visserligen åt olika håll men är genomgående små (se figur 1).

¹ Inresande studenter ingår inte i det empiriska underlaget. Studenter vars utbildning redan från början planerades bedrivs på distans ingår.

Figur 1. Direkt prestationsgrad uppdelat på de större programutbildningarna de två senaste vårterminerna. Utbildningar med under 1000 helårsstudenter vårterminen 2020 visas inte. Utbildningarna är ordnade från vänster till höger i storleksordning.

Den direkta prestationsgraden för studenter vid de större lärosätena redovisas i tabell 2. Skillnader i studenternas prestationsgrader mellan vårterminen 2019 och vårterminen 2020 är för de allra flesta lärosäten små. Men vid till exempel Mittuniversitetet var studenternas direkta prestationsgrad 4 procentenheter högre vårterminen 2019 jämfört med 2020. Vid Högskolan Väst var istället studenternas direkta prestationsgrad 3 procentenheter högre vårterminen 2020 jämfört med 2019.

Tabell 2. Direkt prestationsgrad uppdelat på lärosäte (i bokstavsordning) de två senaste vårterminerna. Lärosäten med under 1000 helårsstudenter vårterminen 2020 visas inte.

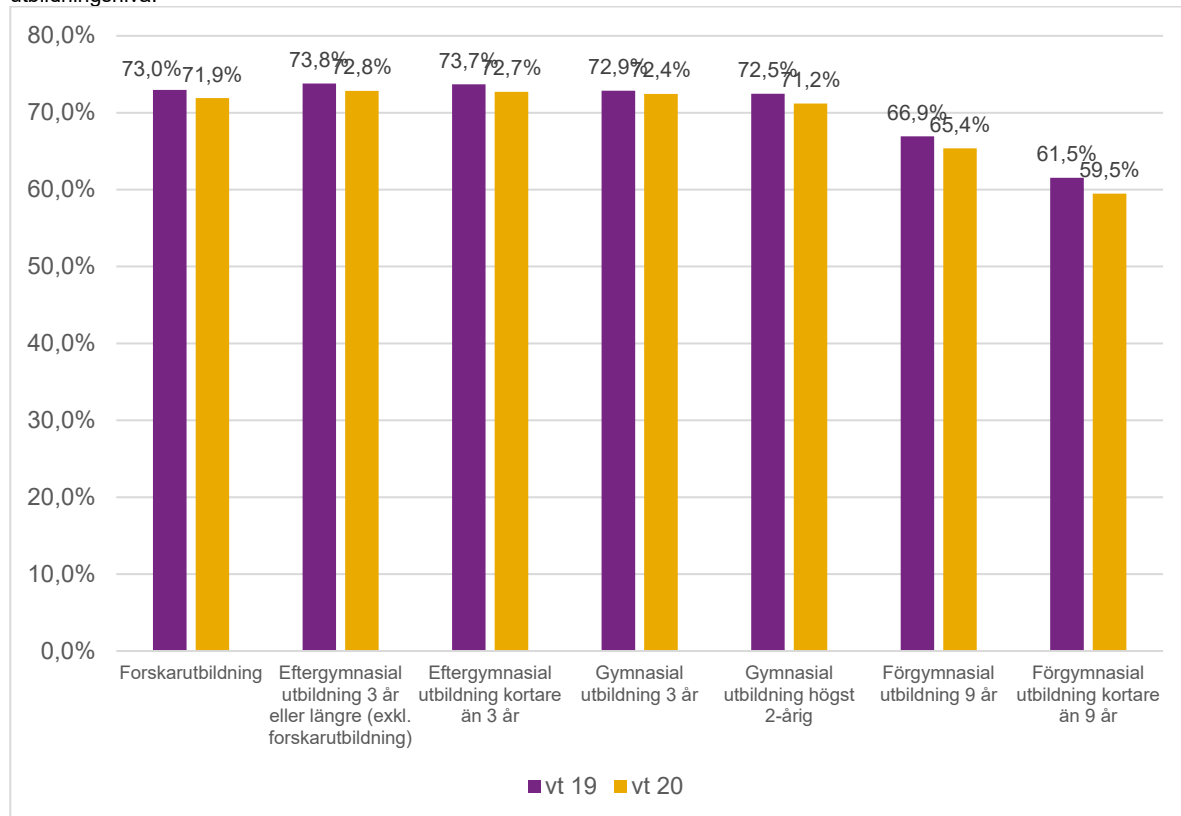
Lärosäte	Direkt prestationsgrad		
	vt 19	vt 20	Skillnad i procentenheter
Blekinge tekniska högskola	69,7%	69,6%	-0,1%
Chalmers tekniska högskola	76,4%	79,0%	2,6%
Göteborgs universitet	73,5%	72,1%	-1,5%
Högskolan Dalarna	65,7%	62,3%	-3,4%
Högskolan i Borås	68,7%	64,6%	-4,1%
Högskolan i Gävle	72,5%	72,0%	-0,5%
Högskolan i Halmstad	71,7%	72,6%	0,9%
Högskolan i Skövde	68,3%	69,1%	0,9%
Högskolan Kristianstad	71,7%	71,3%	-0,4%

Högskolan Väst	69,2%	72,7%	3,4%
Karlstads universitet	72,8%	72,1%	-0,7%
Karolinska institutet	83,1%	83,7%	0,5%
Kungl. Tekniska högskolan	74,0%	75,3%	1,3%
Linköpings universitet	76,4%	77,6%	1,2%
Linnéuniversitetet	66,8%	61,4%	-5,3%
Luleå tekniska universitet	71,6%	69,2%	-2,4%
Lunds universitet	74,3%	73,3%	-1,0%
Malmö universitet	74,3%	74,2%	-0,1%
Mittuniversitetet	61,5%	57,4%	-4,1%
Mälardalens högskola	72,5%	72,4%	-0,1%
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	78,3%	79,7%	1,4%
Stockholms universitet	68,3%	65,2%	-3,1%
Sveriges lantbruksuniversitet	73,5%	73,4%	-0,2%
Södertörns högskola	71,6%	74,8%	3,1%
Umeå universitet	74,6%	73,8%	-0,8%
Uppsala universitet	68,0%	66,9%	-1,1%
Örebro universitet	78,9%	80,7%	1,8%
Total	72,3%	71,3%	-1,1%

Hur har pandemin påverkat olika gruppers direkta prestationsgrad?

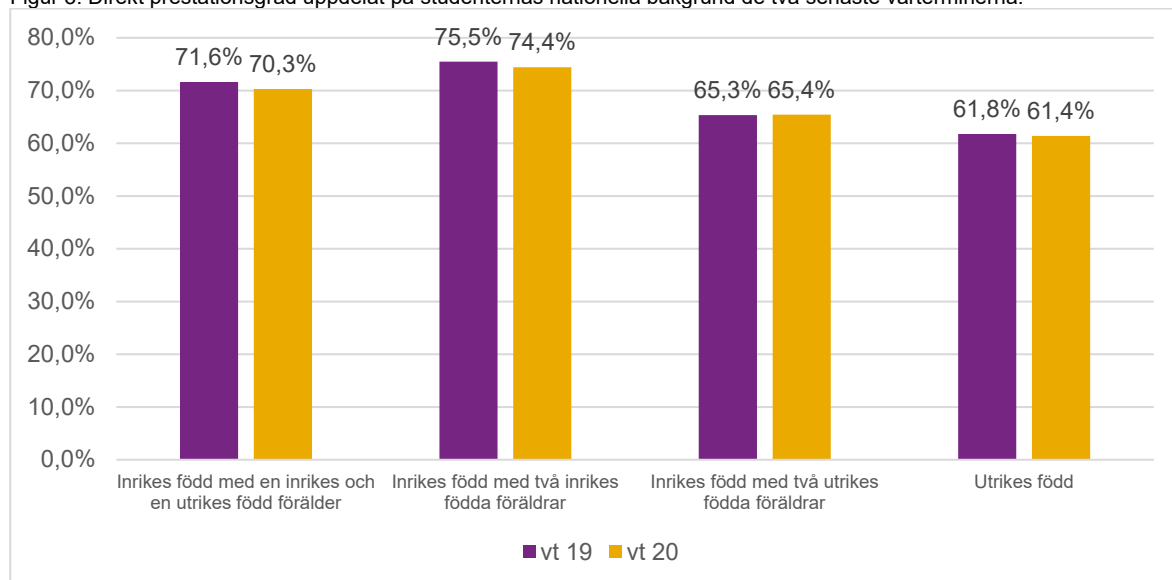
Hur män respektive kvinnors direkta prestationsgrad förändrats mellan vårterminen 2019 och vårterminen 2020 redovisades i tabell 1. I figur 2 redovisas den direkta prestationsgraden för studenter med olika sociala bakgrunder. Social bakgrund mäts här med den högst utbildade förälderns utbildningsnivå. Som framgår av figur 2 har alla grupper påverkats i ungefär lika stor utsträckning. Den största skillnaden mellan de två aktuella vårterminerna är -1,9 procentenheter och den minsta skillnaden är -0,4 procentenheter.

Figur 2. Direkt prestationsgrad uppdelat på studenternas sociala bakgrund. Här mätt som den högst utbildade förälderns utbildningsnivå.

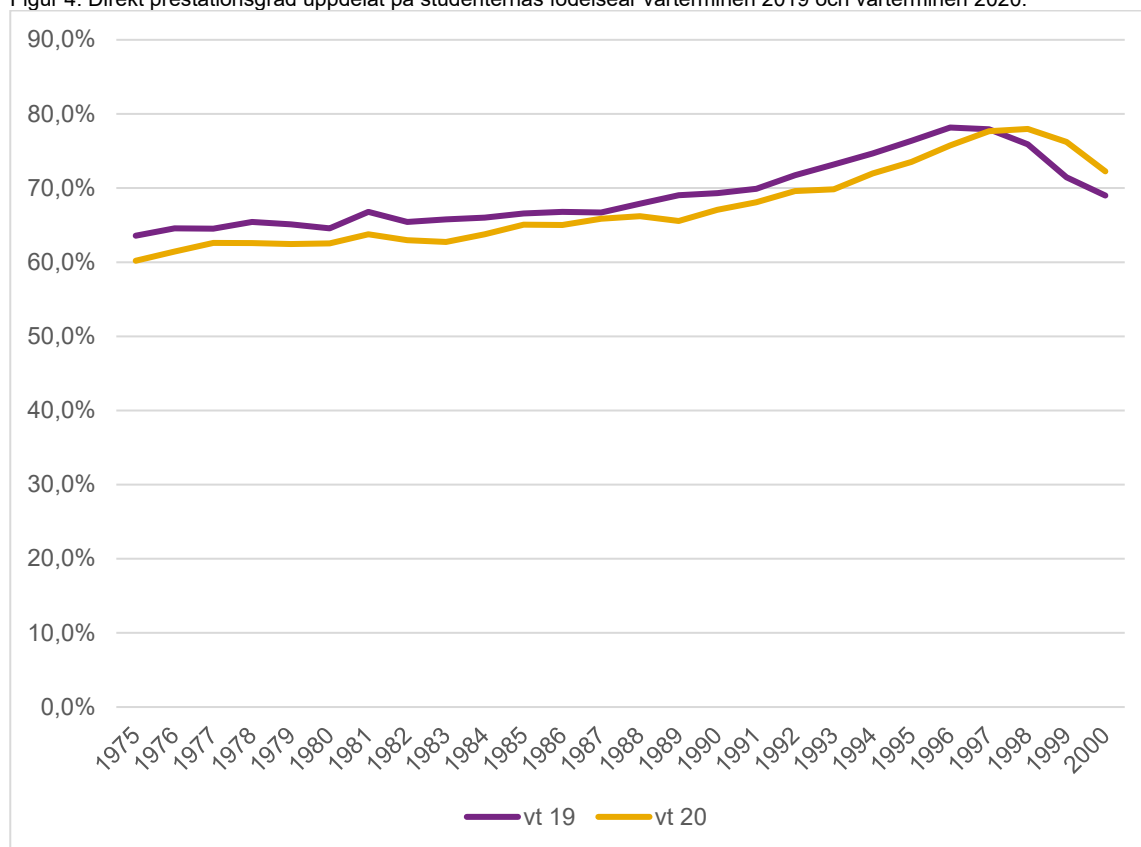
I figur 3 redovisas den direkta prestationsgraden för studenter med olika nationella bakgrunder. Studenterna delades in i fyra grupper: inrikes födda med två inrikes födda föräldrar (svensk bakgrund), inrikes födda med en inrikes och en utrikes född förälder (svensk bakgrund), inrikes födda med två utrikes födda föräldrar (utländsk bakgrund) och utrikes födda (utländsk bakgrund). Inte heller denna uppdelning tyder på att olika grupper av studenter skulle ha påverkats i olika grad av de förändringar som coronapandemin inneburit för studier på högskolan. Alla gruppernas direkta prestationsgrad har minskat något och skillnaderna i minskning är liten mellan grupperna.

Figur 3. Direkt prestationsgrad uppdelat på studenternas nationella bakgrund de två senaste vårterminerna.

Slutligen undersökte vi sambandet mellan studenternas födelseår och direkt prestationsgrad vårterminerna 2019 och 2020. Det finns en intressant skillnad mellan olika åldersgrupper av studenter som kan vara en pandemieffekt. För de yngre studenterna, födda mellan 1998 och 2000, steg den direkta prestationsgraden mellan vårterminerna 2019 och 2020 (figur 4). För gruppen äldre studenter sjönk den direkta prestationsgraden vårterminerna.

Figur 4. Direkt prestationsgrad uppdelat på studenternas födelseår vårterminen 2019 och vårterminen 2020.

Slutsats

Sammanfattningsvis har alltså effekten av coronapandemin på studenternas direkta prestationsgrad varit liten och det finns inga belägg för att olika grupper av studenter har påverkats på olika sätt av åtgärder och förändringar i studierna under pandemin. Undantaget från denna generella observation är att yngre studenter verkat har ökat sin prestationsgrad medan äldre studenter har en lägre prestationsgrad jämfört med vårterminen 2019.